

“Vrijdag”, “zaterdag” en “zondag”

Het is een ingewikkelde situatie in Irak. Geen wonder, het land brak na dictator Saddam Hoessein in chaos uiteen. Bedreigend dus voor minderheden. Maar ook onder Hoessein waren ze vaak slachtoffer.

Christenen hadden het niet best, al werd de christen Tariq Aziz de trouwe handlanger van Hoessein. En ieder weet dat Hoessein geprobeerd heeft een groot gedeelte van de Koerden, een etnische minderheid, uit te moorden met gifgas. Ook de sji'ieten, orthodoxe moslims, stond hij naar het leven. Tussen haakjes: in Syrië werd ook afgerekend met de sji'ietische minderheid, door hun wijk in één bombardement van de kaart te vegen: 30.000 doden. De ruïne is weggewerkt. Op die plaats staat nu een luxe hotel...

De sji'ieten in Irak zijn geen minderheid; in het huidige Irak veroverden ze een goede positie. Maar de Koerden?

Waarom hebben de Koerden van Irak, Turkije en Syrië geen eigen staat gesticht? Na het uiteenvallen van het enorme Ottomaanse rijk had het gekund. Veel volken deden het, ook de Joden. Daarom zijn er nog nauwelijks Joodse minderheden in het Midden-Oosten. Diezelfde vraag geldt trouwens de Palestijnen, die als minderheden in Jordanië, Israël en Libanon wonen. Evenals de Palestijnen trachten de Koerden alsnog een eigen grondgebied te verkrijgen; ze beschouwen Mosoel als hun hoofdstad. Voor beide minderheden echter ligt dat nu uiterst moeilijk; de verdeling van het Ottomaanse rijk is lang voorbij. Internationaal krijgen ze onvoldoende steun. De Palestijnen zal het tenslotte wel lukken. Maar de Koerden?

De inheemse christenen, die overal verspreid in Irak wonen, beschouwen Ninevé en omstreken als hun land van herkomst. Maar een staat die in een burgeroorlog dreigt te verzinken is de slechtst denkbare situatie voor minderheden. Meer en meer worden de Oosterse christenen in het nauw gedreven. Ten tijde van Hoessein waren er zo'n 800.000. Nu zijn het er nog ongeveer 300.000. Ze vertrekken naar het buitenland. Of naar Ninevé, in Noord-Irak. Dat leek een goede oplossing. Maar ook daar voelen ze zich bedreigd, nu door de naburige (islamitische) Koerden.

Christenen worden beschouwd als aanhangers van het Westen. Ook al zijn het in grote meerderheid inheemse christenen, zoals Assyriërs en Chaldeeën, afstammelingen van de allervroegste christelijke gemeenschappen. Net als in Turkije worden in Irak kerken verwoest, en mensen krijgen aanzegging te verdwijnen. Soms worden ze daadwerkelijk vermoord. Ze hebben geen wapens, zijn vogelvrij. Zo ontstaan weer nieuwe ontheemden: de christenen van het eerste uur. En is Ninevé wel een optie?

Machteld de Goederen

verwoeste kerk